

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih v letu 2020

(Obrazec za poročanje)

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice:	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika
Naslov (sedež):	Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
Odgovorna oseba:	Mag. Irena Oder
Telefon:	02 87 05 424
Elektronska pošta:	Irena.oder@rav.sik.si
Številka pogodbe:	3340-20-126068

Vsebine v sklopih programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2020:

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	☐
2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	☐
3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	☐

Ocena izvedenega programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2020

Pri vsaki izvedeni nalogi na kratko opišite načrtovane letne cilje, vsebino in obseg nalog (število ur ali število projektov) ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposajo in pravilničnimi uricami se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo. Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa.

Upoštevajo tudi njihove želje in jim pripravijo gradivo, ki ustreza učnim potrebam. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovsko in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi. Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vsem šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo.

Do sedaj je bilo za njeno delovanje že namenjenih nekaj sredstev, zato že beležijo rast izposoje, tako, da so se prve primerjave že lahko naredile.

Kljub izrednim razmeram zaradi onemogočenega delovanja je knjižnica kljub temu potovala 25 x. Za svoje delovanje in pripravo gradiva so porabili okrog 20 ur in izposodili 947 enot gradiva. Če primerjamo z letom 2019 je izposoja gradiva nekoliko manjša, kar pa je zaradi omejitev, ki so nastale zaradi novega Corona virusa tudi razumljivo.

Statistični podatki za leto 2020:

Št. izvedb: 25

Št. izposoj. knjig: 947

Št. ur: 20,5

Bralno tekmovanje Berimo z Rovko Črkolovko

Ta bralni projekt, ki ga je za 5. razrede že uspešno izvajala knjižnica v Kopru, se je v dogovoru s knjižnicami Koper, Ravne in Celovec začel izvajati v letu 2019 tudi med našimi zamejci.

Izvajalka je vila Slovenska gimnazija v Celovcu, za knjige pa sta poskrbeli Koroška osrednja knjižnica in Slovenska študijska knjižnica v Celovcu.

V letu 2020 pa so zaradi nastalih razmer ta projekt morali opustiti, čeprav je bilo med šolarji kar veliko zanimanje.

2. Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«

V Koroški osrednji knjižnici promocijo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

Del bralne značke za odrasle je tudi lahko branje. Lahko branje so besedila napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine; med drugim so namenjeni ljudem, ki slabo poznajo jezik oziroma slovenščina ni njihov materni jezik.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu je kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Namen bralne značke med zamejci na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Koncept bralne značke ostaja v svojem bistvu nespremenjen, se pa v posameznih sezonah branja pojavljajo manjše spremembe oziroma poudarki branja (literarne obletnice, e-knjige, poučno branje, domači avtorji, ženske avtorice, tematsko branje, ...).

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

Lani se je branja udeležilo 70 zamejskih bralcev, kar je 20 več kot v letu 2019.

Zaključna prireditev je zaradi epidemije koronavirusa odpadla, smo pa v knjižnico Celovec dostavili simbolne nagrade.

Pravljичne urice z Dragano in Dadijem.

Projekt organizirata Slovenska prosvetna zveza in Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah. Projekt izvaja Zdrav um in razum!, Dragana Laketić, strokovnjakinja s področja dvojezičnosti.

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljične urice.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob koncu pravljične urice učitelji dobijo obrazec, na katerega napišejo povratne informacije o tem, kako so zadovoljni s pravljичnimi uricami, kaj bi spremenili in koliko otrok se je udeležilo teh uric.

Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si otroci lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

Zaradi epidemije pa so se tudi pravljичne urice prestavile na splet. Na FB strani knjižnice se tako vsak teden objavi nova pravljica. Če tudi v bodoče ne bo možen obisk knjižnice, se bodo povezali s šolami in na njihovo željo posneli posebej prilagojene pravljичne video vsebine, ki se bodo lahko predvajale otrokom kar v šoli.

Podatki za leto 2020:

Št. izvedb: 21

Št. otrok: 375

Št. odraslih: 32

Skupno št. obiskoval.: 407

Št. ur: 20

Bralna značka Malček bralček

Namenjena je otrokom od 1. do 3. leta starosti. Zanje se pripravi prav posebne kovčke s knjigami, katere bodo lahko odnesli domov. V vsakem bodo dve ali tri knjige, dve naprstni lutki in pobarvanka. Naprstni lutki sta namenjeni dodatni motivaciji in večji predstavnosti, pobarvanka pa je nagrada za »prebrane« knjige. Ob vrnitvi kovčkov v knjižnico pa bo vsak otrok nagrajen še z barvnim žigom. Otrok osvoji bralno značko, če skupaj s starši prebere vsaj tri knjige. S tem projektom spodbujamo zgodnjo bralno pismenost v slovenskem jeziku.

Pri bralni znački je sodelovalo 13 malčkov. Zaključne prireditve še ni bilo, čeprav jo načrtujejo, da bodo lahko podelili diplomice in nagrade. Čakajo, da se knjižnica odpre. V okviru te bralne značke pa bo tudi pravljična urica izvedena v virtualnem okolju.

Moja družina bere

Moja družina bere je projekt, s katerim želijo družine spodbujati, da skupaj berejo in se o prebranem tudi pogovarjajo. Na ta način starši otroke motivirajo in pri njih spodbudijo veselje do knjig, do branja, širjenja besedišča in spoznavanja novih besed, pa tudi do pridobivanja novih informacij.

Za več idej, kako brati skupaj je dodana brošura Otrok, branje in odrasli. Pogoji za sodelovanje v tem projektu je, da vsak v družini prebere vsaj eno knjigo, ali revijo. Da se o knjigah skupaj pogovorijo, potem pa izdelajo svojo družinsko knjigo, zvezek ali plakat. Projekt se začne oktobra 2019 in zaključí junija 2020.

Pri projektu je sodelovalo 34 družin. Zaključne prireditve še ni bilo. Jo pa načrtujejo takoj, ko bo to mogoče. Bo pa v slovenskem jeziku, starše in otroke pa bodo spomnili na stare slovenske igre na prostem. Vse družine pa so ob zaključku vseeno prejele knjižne nagrade, kot spodbudo za nadaljnje sodelovanje.

3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

Medknjižnična izposoja

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen takšnemu načinu izposoje, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture. Lani smo za to že namenili nekaj sredstev. Ker je to do sedaj že postala utečena praksa, bomo s tem tudi nadaljevali.

SŠK je naročila v letu 2020:
od SIKRE 11 enot gradiva

SŠK je dobavila v letu 2020:
SIKRI – 6 enot gradiva

Število naročenih in dobavljenih knjig je manjše kot v letu 2019, kar pa je posledica omejitev pri delovanju obeh knjižnic.

Dostop do e-virov

V letu 2020 smo v dogovoru s knjižnico v Celovcu njihovim uporabnikom omogočili oddaljen dostop do e-virov, ki jih naša knjižnica nudi tudi našim uporabnikom (seznam je na naši spletni strani). Pogoji za to je včlanitev v Koroško osrednjo knjižnico, saj bodo z našo izkaznico lahko brezplačno dostopali do vseh e-virov, ki so dostopni preko spletne strani naše knjižnice.

Statistika za člane, ki imajo naslov v Avstriji:

- **spletni vpis: 7**
- **fizični vpis v knjižnici: 3**
- **skupaj aktivnih članov: 21**
- **število izposoj: 132**
- **število podaljšanj: 95**
- **število vračila: 160**

Glasno branje

Glasno branje je projekt, ki ga izvajajo zaposleni v Slovenski študijski knjižnici. Na glas berejo svojim uporabnikom vse, kar bi radi prebrali sami, a tega ne morejo ali ne znajo. Izvajajo tudi pomoč pri treningu glasnega in pravega branja ter učijo pravilne izgovorjave. Skupaj berejo tako slovenske kot tudi nemške knjige.

V letu 2020 so se na ta način posvetili 7 otrokom in za vsakega porabili približno eno uro.

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je izvajanje programa potekalo v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Poročilu prilagamo tudi obvezno prilogo:

Priloga 1 - obrazec:

Finančno poročilo o izvedbi programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih za leto 2020

Datum: 15. 02. 2021

Podpis odgovorne osebe in žig: